

3. Основы теории и практики логопедии / под ред. Р.Е. Левиной. – М.: Знание, 1968. – 234 с.
4. Синяк В.А. Логопедия. – М.: Просвещение, 1985. – 87 с.
5. Смирних С.П. Нарушения речи. Причины и ранняя коррекция. – М.: Просвещение, 1990. – 174 с.
6. Трофименко Л. Новий зміст корекційного навчання з розвитку мовлення дітей середнього дошкільного віку із ЗНМ II-III ступенів // Дефектологія. – 2007. – № 3. – С. 34-40.
7. Туманова Т.В. О словообразовательной компетенции детей с общим недоразвитием речи // Логопед в детском саду. – 2006. – № 5. – С. 17-19.
8. Хрестоматия по логопедии. / под ред. Л.С. Волковой, В.И. Селиверстова. – М. : Просвещение, 1997. – 468 с.
9. Черкасова Е. Воспитание речевого слуха у детей с общим недоразвитием речи / Дошкольное воспитание. – 2006. – № 11. – С. 65-75. 10. <http://www.allbest.ru>

УДК 373.3 (477.87) «1991-2019»

ТАЛАБИРА Т.М.
Мукачівський державний університет

РЕФОРМИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ПЕРІОДУ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 р. утверджує позицію держави щодо створення єдиного європейського освітнього простору «від дитячого садка до університету». Початкова школа є живим організмом, який реагує на зміни та виклики сьогодення.

Насамперед, з'ясуємо сутність поняття «реформа». Сутність поняття «освітня реформа» розглядається у дослідженнях А. Сбруєвої та А. Василюк. Так, А. Сбруєва диференціює поняття «освітня реформа» за такими критеріями, як: об'єкт реформи (реформа у класі, реформа у школі, реформа освітньої системи), суб'єкт здійснення реформи (зміни, що ініціюються «знизу» (школою, вчителем, директором школи); зміни, що ініціюються «згори» (політичний рівень)), напрям реформи (реформа, що здійснюється «згори-вниз» як політичний процес освітніх змін; реформа, що здійснюється «знизу-вгору», тобто ініціюється школою і переростає за підтримки освітньо-політичної влади на загальну (національну, регіональну); реформа школи, що здійснюється в умовах активної взаємодії з контекстуальними чинниками (батьками учнів, громадою, інформаційними технологіями, бізнесовими структурами, політичною підтримкою, учительською громадою)), глибина змін (удосконалення, модернізація, трансформація, реконцептуалізація або часткові чи радикальні зміни), стратегія реформи (структурна реформа; реформа культури школи; системна реформа; реформа, що передбачає як структурні, так і культурні зміни) [1, с. 10-11]. А. Василюк під реформою освіти розуміє «сукупність цілеспрямованих дій державних та громадських органів (через закони, нормативно-правові акти, інструкції, рекомендації тощо), а мета – узгодити освіту зі зміненими політичними та соціально-економічними умовами життя суспільства» [2, с. 13].

Крізь призму наведених вище визначень знаковим у перебудові існуючої системи та змісту освіти України стало прийняття Державної національної програми «Освіта» (Україна ХХІ століття), мета якої полягала у визначенні «стратегії розвитку освіти в Україні на найближчі роки та перспективу ХХІ століття, створення життєздатної системи безперервного навчання і виховання для досягнення високих освітніх рівнів, забезпечення можливостей постійного духовного самовдосконалення особистості, формування інтелектуального та культурного потенціалу як найвищої цінності нації» [3]. З урахуванням суспільних потреб та фінансової спроможності Української держави за роки незалежності розроблена та поетапно впроваджується програма системного реформування всіх ланок освіти, в тому числі й початкової. В першу чергу, це реформування визначається розробкою нормативно-правової бази, яка б забезпечила реалізацію окреслених завдань. Так, діяльність початкової школи, як і загальноосвітньої школи загалом, регламентують Закон України «Про освіту» (1996), Закон України «Про загальну середню освіту» (1999), Національна доктрина розвитку освіти (2002) та визначають основні правові норми розвитку системи освіти України.

Прийняття важливих законодавчих документів спонукало науковців та практиків до розробки нових програмних документів у всіх освітніх сферах, в тому числі й для початкової школи. Трансформації, які мали місце в часі становлення незалежної Української держави, вимагали докорінного перегляду всіх освітньо-виховних програм та концепцій, які б узгоджувалися з новими завданнями, можливостями та перспективами нової демократичної держави. Постановою Кабінету Міністрів України 1998 р. було затверджено Базовий навчальний план загальноосвітніх закладів. Постанова зобов'язувала провести упродовж 1998 – 2000 рр. разом з Академією педагогічних наук, центральними органами виконавчої влади, науковими установами та організаціями конкурс підручників, навчально-методичних посібників та іншої літератури для загальноосвітніх навчальних закладів відповідно до типових навчальних планів та здійснити поетапне запровадження державного стандарту загальної середньої освіти, а також розпочати з 1998/99 н.р. розроблення програм, підручників, навчально-наочних посібників та обладнання для підготовки вчителів [4, с. 248]. Питання стандартизації початкової освіти стало відповідною точкою при введенні в дію Державного стандарту початкової загальної освіти (2000 р.), який був «розроблений відповідно до можливостей дітей молодшого шкільного віку початкової школи і передбачає всебічний розвиток та виховання особистості через формування в учнів повноцінних мовленнєвих, читацьких, обчислювальних умінь та навичок, бажання і вміння вчитися. Поряд із функціональною підготовкою за роки початкової освіти діти мають набути достатній особистий досвід культури спілкування і співпраці у різних видах діяльності, самовираження у творчих видах завдань» [5, с. 28]. Згодом, з урахуванням новітніх досягнень психолого-педагогічної науки науковцями був розроблений і введений в дію з 1 вересня 2012 р. новий Державний стандарт початкової загальної освіти в Україні. Відмінною рисою від стандарту 2000 р. стало те, що новий «Державний стандарт ґрунтується на засадах особистісно

зорієнтованого і компетентнісного підходів, що зумовлює чітке визначення результативної складової засвоєння змісту початкової загальної освіти» [6].

Література

1. Сбруєва А. А. Тенденції реформування середньої освіти розвинених англomовних країн в контексті глобалізації (90-ті рр. ХХ – початок ХХІ ст.). Суми: ВАТ Сумська обласна друкарня; Видавництво «Козацький вал», 2004. 500 с.
2. Василюк А.В. Реформи шкільної освіти в Польщі: Історія та сучасність: монографія. Ніжин: Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2007. 340 с.
3. Державна національна програма «Освіта» («Україна ХХІ століття»). URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/KMP93896?an=1>. Дата відвідання: 23.04.20 р.
4. Фізеші О. Й. Початкова школа на Закарпатті (друга половина ХІХ – початок ХХІ ст.) : монографія. Ужгород, 2015. 528 с.
5. Державний стандарт початкової загальної освіти. *Початкова школа*. 2000. №12. С. 28 – 54.
6. Державний стандарт початкової загальної освіти. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/KP110462?_ga=2.177019363.795340075.1587645177-1943451619.15465_26287. Дата відвідання: 23.04.20 р.

УДК 802.0:37-5

ТЕЛИЧКО Н. В.
Мукачівський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ-ФІЛОЛОГА В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ОКРЕМИХ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ЛІНГВІСТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Теоретичний аналіз проблеми дослідження засвідчив, що в педагогічній науці й практиці вищої школи значна увага приділяється вивченню методологічних, теоретичних, методичних аспектів підготовки майбутнього вчителя - філолога.

Метою навчання англomовного говоріння є формування професійно спрямованої комунікативної компетенції. Сучасні методичні дослідження вказують на можливості нових освітніх технологій і методів, які слід використовувати у руслі комунікативного методу навчання. Провідний принцип комунікативного методу навчання – навчання у колективі і через колектив – забезпечує активну мовленнєву взаємодію всіх учасників навчального процесу, тобто інтерактивність.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що дослідженню проблеми професійної підготовки майбутнього вчителя завжди приділялася увага. Йдеться, зокрема, про такі аспекти, як: методологічні основи сучасної філософії освіти (В.П. Андрущенко, І.А. Зязюн, В.Г. Кремень), проблеми неперервної професійної освіти (С.У. Гончаренко, Н.Г. Ничкало, С.О. Сисоєва), вищої педагогічної освіти (В.І. Бондар, О.В. Глузман, В.К. Майборода, С.В. Майборода, С.М. Ніколаєнко), формування педагогічної майстерності (Є.С. Барбіна, І.А. Зязюн).

У педагогічних працях висвітлено концептуальні засади компетентнісного підходу (А.Г. Бермус, Б.С. Гершунський, І.А. Зимняя, В.В. Краєвський, О.І. Пометун); формування професійної і комунікативної

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>